

fantalINFORME DE EXECUCIÓN DO PLAN FORTE-FFP 2022-2023
GRAO DE MESTRE/A DE EDUCACIÓN PRIMARIA E GRAO DE MESTRE/A DE
EDUCACIÓN INFANTIL

(elaborado polas Coordinadoras dos Títulos de Grao de Mestre/a de Educación Primaria e Grao de Mestre/a de Educación Infantil, coa colaboración da Vicedecana da Facultade)

O Plan FORTE-FFP (Plan de Formación, Orientación e Tutorización do Estudiantado da FFP) responde ao proceso PC-03 (Apoio a estudantes) do Manual de Procesos da FFP, que ten por obxecto establecer como o centro acolle, orienta e tutela ao alumnado na súa incorporación á universidade e durante todo o período de estudos, coa finalidade de favorecer a súa aprendizaxe, o seu desenvolvemento e a orientación laboral. O Plan responde ás catro liñas de actuación sinaladas no Manual de Procesos:

1. Acoller ao alumnado de novo ingreso e proporcionarlle a información necesaria para a súa incorporación á universidade.
2. Orientar ao alumnado no desenvolvemento do título (prácticas externas, mobilidade, mencións, elaboración e defensa de Traballo Fin de Grao [TFG]/Traballo Fin de Mestrado [TFM] e calquera outra cuestión que se considere relevante).
3. Desenvolver as competencias transversais mediante actividades concretas (obradoiros, charlas, conferencias...).
4. Ofrecer información sobre a inserción laboral das titulacións.

Estas liñas de actuación concrétnanse para os estudos de Grao impartidos na Facultade en catro obxectivos, arredor dos cales se organizan as actividades de formación e orientación que se desenvolven nestes estudos.

1. Proporcionar orientación e tutorización ao alumnado de novo ingreso e ao de posteriores cursos sobre o funcionamento da Universidade e da Facultade, o plan de estudos e a oferta académica, con especial atención ás mencións cualificadoras.
2. Proporcionar información sobre bolsas e axudas, prácticas, saídas laborais e actividades relacionadas coa profesión específicas dos Graos cursados, así como formación para a creación de perfís profesionais, en colaboración co Servizo de Orientación Laboral do Campus de Lugo e outras organizacións externas.
3. Incrementar e enriquecer a formación do alumnado mediante a organización de relatorios, coloquios, prácticas de campo, actividades de aprendizaxe-servizo e outras actividades transversais ou específicas para diferentes materias, contando, de ser o caso, coa participación de profesionais externos.
4. Procurar o desenvolvemento das competencias transversais do alumnado (por exemplo, as relacionadas coa busca e citación de información, a corrección de traballos académicos, as destrezas comunicativas e a competencia lingüística en galego e castelán, etc.) mediante a colaboración interdisciplinar e a organización e difusión de sesións formativas e cursos de formación, coa participación de servizos da Universidade e da Facultade (Biblioteca).

O presente informe expón as actividades levadas a cabo con relación ás diferentes liñas do Plan, que abrangue aos Graos de Primaria e Infantil. O Plan integra accións de mellora que se viñan realizando anualmente e que constan nos Autoinformes de Seguimento dos Títulos elaborados

polas Comisións de Título. O deseño do Plan propúxose como acción de mellora no Plan de Melloras da Memoria de Calidade do curso 2019-2020 para desenvolver no curso seguinte (AM-01 2020-2021). O Plan FORTE-FFP foi aprobado pola Comisión de Calidade do Centro na reunión celebrada o 30 de abril de 2021, executando dese xeito á devandita acción de mellora.

Asimesmo, neste informe proporciónanse datos sobre o desenvolvemento desas actividades que xustifican a súa continuidade en vindeiros cursos ou a organización de actividades similares, por exemplo, o interese da actividade para a formación do estudantado, datos de participación do mesmo, resposta /acolida da actividade por parte do estudantado, datos de enquisas de satisfacción (de habelas), incidencias detectadas, etc. O informe contén asimesmo recomendacións sobre a posible continuidade das actividades, que serán analizadas e valoradas pola Comisión de Calidade.

Todas as actividades do Plan diríxense tamén ao alumnado do Dobre Grao, en tanto que este cursa as dúas titulacións (Primaria e Infantil).

LIÑA 1: ACTIVIDADES

1.1.XORNADA DE ACOLLIDA (PRIMEIRO CURSO)

No curso 2022-2023, as actividades previstas foron axustadas nunha única sesión celebrada o 5 de setembro de 2022, e parte da información sobre o funcionamento da Universidade, a Facultade, o plan de estudos e a oferta académica foi transmitida ao alumnado mediante presentacións interactivas elaboradas dende as coordinacións de título, que se puxeron a disposición do estudantado por medio do campus virtual, na páxina de coordinación de primeiro curso. As ligazóns ás presentacións son as seguintes:

Para o Grao de Mestre/a en Educación Primaria

<https://view.genial.ly/6293a11c990fee0018ac2fa8/presentation-acollida1prim22-23>

<https://view.genial.ly/6293a1ef7c4a850018676104/presentation-acollida2prim22-23>

Para o Grao de Mestre/a en Educación Infantil

<https://view.genial.ly/6293a3187c4a850018676483/presentation-acollida1inf22-23>

<https://view.genial.ly/6293a3cfadcbfc001829e2e6/presentation-acollida2inf22-23>

Para o Dobre Grao de Mestre/a en Educación Infantil e Primaria

<https://view.genial.ly/6293a6a0adcbfc001829eab3/presentation-acollida1dg22-23>

<https://view.genial.ly/6293a7d88793420011a890b3/presentation-acollida2dg22-23>

As presentacións incorporan asimesmo ligazóns a enquisas de satisfacción coa xornada, a súa duración e os seus contidos, que o alumnado tiña que valorar nunha escala de 1 a 4 (1: nada satisfeito; 4: moi satisfeito). Os resultados amósanse a continuación:

RESULTADOS PRIMARIA:

Rexistráronse 21 respostas. O alumnado maniféstase en conxunto bastante ou moi satisfeito cos diferente ítems.

Contidos útiles: media 3,29 de 4

Duración da sesión: media 3,52 de 4

Estrutura da sesión: media 3,52 de 4

A sesión de acollida foi positiva: media 3,62 de 4

Cuestións que se considera necesario engadir na sesión: explicación máis detallada dos horarios de cada un, mencionar as divisións de grupos interactivos, información sobre convalidacións e sobre cómo instalar as aplicacións (iso está nas presentacións virtuais), explicación do uso do correo rai.

RESULTADOS DOBRE GRAO:

Registáronse 7 respostas. O alumnado maniféstase en conxunto bastante ou moi satisfeito

Contidos útiles: media 4 de 4

Duración da sesión: 3,57 de 4

Estrutura da sesión: 3,86 e 4

A sesión foi positiva: 3, 86 de 4

Cuestións que se considera necesario engadir na sesión: separar na xornada de acollida ao alumnado de primaria do do dobre grao

RESULTADOS INFANTIL:

Registáronse 38 respostas. O alumnado maniféstase en conxunto bastante ou moi satisfeito cos diferente ítems.

Contidos útiles: media 3,61 de 4

Duración da sesión: 3,79 de 4

Estrutura da sesión: 3,66 e 4

A sesión foi positiva: 3, 76 de 4

Cuestións que se considera necesario engadir na sesión: información sobre convalidacións, guía pola facultade.

Bastantes estudantes sinalan que non eliminarían ningún aspecto da sesión de acollida, o que nos da a entender que os contidos incorporados son útiles

Os resultados da enquisa son moi positivos, e apuntan á conveniencia de continuar realizando esta actividade coas modificacións ou melloras que resulten pertinentes, por exemplo, facendo os axustes que se precisen na información subministrada a través das presentacións.

1.2. INFORMACIÓN SOBRE OS GRAOS: REQUISITOS, ESTRUCTURA, SAÍDAS (TODOS OS CURSOS). PRESENTACIÓN CAMPUS TERRA

A petición do Campus Terra, o equipo decanal, en colaboración coas coordinacións de título, recolleu información para a elaboración dunhas presentacións sobre o Grao de Mestre/a de Educación Infantil e Primaria e o Dobre Grao destinadas en orixe a proporcionar orientación académico-profesional ao alumnado de nova incorporación (AM-25 desenvolvida e incluída na listaxe de accións de mellora finalizadas da Memoria de Calidade do curso 2019-2020). As ligazóns ás presentacións son as seguintes:

Mestre/a Primaria: [Presentación Primaria](#)

Mestre/a Infantil: [Presentación Infantil](#)

Dobre Grao: [Presentación Dobre Grao](#)

As presentacións, que estaban orixinalmente dispoñibles na web do Campus Terra, trasladáronse á web da Facultade, e coas actualizacións pertinentes empréganse dende o curso 2020-2021 tamén como ferramenta de orientación académico-profesional para todo o alumnado da FFP. Considéranse recursos útiles para proporcionar datos de interese sobre as titulacións, tanto para futuros estudantes como para alumnado da facultade. Así, por exemplo, pódese atopar nelas información sobre saídas laborais, inserción laboral, plan de estudos, mobilidade, etc. Resulta conveniente, polo tanto, manter activa esta actividade.

1.3.SESIÓN INFORMATIVA MENCIÓNS (SEGUNDO CURSO)

O 18 de maio, unha vez rematadas as clases do segundo semestre, a coordinadora do segundo curso de Primaria e Dobre Grao informou ao alumnado mediante o foro de novas da aula de coordinación sobre a celebración da sesión informativa sobre asencións de Primaria, programada para o 5 de xuño ás 18:30 da tarde. Asimesmo, colgou na páxina de coordinación do curso no Campus Virtual información relativa ás mencións cualificadoras, en forma de vídeos, presentacións e trípticos elaborados polos docentes das mencións con datos relevantes sobre cada unha delas para coñecemento do alumnado.

Na sesión, de carácter presencial, o Vicedecano informou de xeito xeral sobre as mencións dispoñibles e a oferta de materias optativas, e solucionou ao alumnado asistente as dúbidas que puideran xurdir en relación coas mencións. Contabilizáronse un total de aproximadamente 70 alumnos/as asistentes á sesión informativa, o que amosa o interese do alumnado por esta actividade.

Proporcionar orientación do alumnado sobre este aspecto dos plans de estudos considérase importante para que poidan configurar o seu perfil profesional de acordo coas súas preferencias e capacidades, polo que cómpre continuar desenvolvendo este tipo de actividades.

1.4.SESIÓN INFORMATIVA PRÁCTICUM: PRE-PRÁCTICUM (SEGUNDO E TERCEIRO CURSO)

A primeira sesión informativa pre-prácticum ten lugar co alumnado de segundo curso de Primaria e Infantil, e nela explícase o funcionamento do Prácticum en xeral (materias que cursarán en terceiro e cuarto) e do Prácticum I en particular, así como a normativa aplicable e cuestións importantes que deben solicitar (Certificado de Delitos Sexuais, tipos de centros colaboradores, realización de estadía fóra de Lugo, incompatibilidades, etc.). A sesión conta todos os anos cunha alta taxa de participación por parte do alumnado.

A sesión Pre-Prácticum I co alumnado de 2º curso de Infantil e Dobre Grao que pasa para terceiro tivo lugar o 11 de abril, ás 17:30h, virtualmente a través da plataforma Microsoft Teams. O alumnado foi informado da reunión e os procedementos para o seguinte curso (presentación informativa e documento para solicitude de prácticas en centros colaboradores temporais) a través das coordinacións de curso. De xeito similar, a sesión Pre-Prácticum I co alumnado de 2º curso de Primaria celebrouse o 10 de abril ás 16:00 h.

Na mesma liña, organízase unha segunda sesión para o alumnado de terceiro, e nela proporciónase información básica para afrontar o segundo Prácticum da titulación: datas e

estruturación concreta do Prácticum II, particularidades deste prácticum en relación co Grao de Primaria (mencións), etc. No curso 2022-2023, esta sesión celebrouse asimismo de xeito virtual a través da plataforma Teams, informando previamente ao alumnado e facilitando a documentación pertinente por medio das coordinacións de curso e a través da aula de coordinación no Campus Virtual. A sesión Pre-Prácticum II para o alumnado de terceiro curso do Grao de Infantil tivo lugar o 18 de abril ás 9:00, e para o alumnado de terceiro do Grao de Primaria e o Dobre Grao celebrouse o mesmo día ás 15:00.

As sesións considéranse esenciais para orientar e preparar ao alumnado para as tarefas que desenvolverá en cursos posteriores nas dúas materias centrais da titulación (Prácticum I e II), cada unha das cales conta coas súas propias sesións organizativas, polo que é sumamente recomendable a súa continuidade.

1.5. PROGRAMA DE ALUMNADO TITOR (TODOS OS CURSOS)

En febreiro de 2023, dende as coordinacións de título informouse por medio do foro de novas do campus virtual ao alumnado de todos os cursos da posta en marcha dunha nova convocatoria do programa de titores, dirixida ao alumnado de segundo curso e en diante para orientar ao alumnado de primeiro. Na convocatoria anterior (curso 21-22) houbo interese por parte dunha alumna da Facultade, pero non puido finalmente apuntarse por mor dos horarios de formación e a imposibilidade de facer esa formación online.

A escasa participación do alumnado neste programa e as posibles razóns xa se analizaron polo miúdo na memoria de calidade do curso 2019-2020 que se elaborou, como é costume, á metade do segundo semestre do curso 2020-2021, establecéndose como acción de mellora para o curso 20-21 contactar cos responsables do programa A Ponte, que tamén xestionan este programa, e achegar suxerencias de mellora co fin de facer esta iniciativa máis atractiva para o alumnado, por exemplo, replantexando e condensando contidos formativos para reducir o tempo adicado á formación, incrementando a formación online (máis flexible que a presencial), reducindo o número de créditos e as responsabilidades asociadas á titorización, ou actualizando a información dispoñible na web, visibilizando datos de interese para o alumnado (obxectivos do programa, recoñecemento, tarefas, etc.) e aportando información complementaria de utilidade, como vídeos con experiencias do alumnado titor.

Dese xeito, o 11 de maio de 2021 enviouse dende o Decanato da Facultade un correo electrónico aos responsables explicando a problemática e achegando suxestións de mellora. Non se recibiu resposta, e decidiuse contactar de novo para expoñer a problemática. Desde o Decanato volveuse contactar cos responsables do programa o 4 de abril de 2022, e nesta ocasión si se recibiu resposta, agradecendo as suxestións e emprazando aos responsables dos centros a unha reunión ao comezo do curso 22-23 para debater solucións. Porén, non foi posible levar a cabo esa reunión por problemas de axenda.

Con todo, na convocatoria do curso 22-23 apreciáronse algúns cambios, xa que se recoñece a posibilidade de realizar actividades non presenciais, aínda que os horarios de formación seguen a ser pouco compatibles coas clases na Facultade e todo o programa continúa a extenderse en dous anos académicos, un deles unicamente para formación, limitando o alumnado que pode participar a segundo e terceiro curso. Malia eses inconvenientes, as melloras semellan estar a dar resultado, xa que existindo oito prazas dispoñibles para os dous grados presentáronse nesta convocatoria cinco solicitudes por parte do alumnado para participar no programa, e dous estudantes completaron a formación previa.

O programa considérase unha ferramenta útil para a orientación e apoio do alumnado que inicia estudos. A iniciativa continuarase publicitando ao alumnado, e farase un seguimento dos posibles cambios nas condicións de desenvolvemento do programa en cursos sucesivos e as solicitudes recibidas para valorar se esta actividade continúa formando parte do Plan FORTE.

LIÑA 2: ACTIVIDADES

2.1. INFORMACIÓN SOBRE BOLSAS, AXUDAS, PRÁCTICAS E ACTIVIDADES RELACIONADAS COA PROFESIÓN (TODOS OS CURSOS)

Os coordinadores de curso e de título informan puntualmente ao alumnado sobre todas aquelas convocatorias de bolsas, axudas, cursos, prácticas, e outras actividades relacionadas coa súa profesión por medio do foro de novas do Campus Virtual. Publicitar esta información considérase de utilidade para o alumnado, en tanto que estas axudas e actividades contribúen á completar a súa formación e mellorar o seu perfil profesional.

Dende as coordinacións de título ou curso difundíuse diversa información de interese para o alumnado a este respecto durante o curso 2021-2022. Dese xeito, informouse no mes de setembro de 2022 da celebración da segunda edición do **Terra Creative Jam**, un evento creativo e de innovación para a xeración de ideas no que estudantes e titulados/as do Campus de Lugo participan en diferentes talleres, resolven desafíos sociais, ambientais e tecnolóxicos e achegan solucións para “reinventar o rural”. Asimesmo, no mes de setembro anunciouse a celebración dunha **Xornada sobre Trata e Explotación Sexual** que tivo lugar no salón de actos da FFP o 23 de setembro. No mesmo mes anunciouse a celebración, o 27 de outubro, do Simposio sobre innovación educativa **Forinnova** na FFP, un punto de encontro para estudantes de maxisterio, profesorado en activo, investigadores, alumnado de doutoramento e profesionais do ámbito da educación (máis información na liña 3).

No mes de outubro informouse da celebración do evento “**I Xornadas sobre diversidade afectivo e sexual: novas perspectivas**” o 12 de novembro no Museo Provincial de Lugo. Tamén no mes de outubro informouse do **Webinar sobre sistemas aumentativos de comunicación**, de especial interese para alumnado de Audición e Linguaxe, impartido por Tatiana Suárez, logopeda e especialista en rehabilitación neurolóxica e en SAAC, o 12 de novembro de 2022, de xeito presencial e virtual. Entre os contidos a tratar destacan os sistemas alternativos de comunicación (que son, beneficios dos mesmos), comunicadores dinámicos (que son, formas de acceso, casos reais), e a avaliación e metodoloxía para a implementación dos SAAC ou linguaxe natural asistido.

No mes de novembro informouse do Foro “**Escola, Familia e Tempos de Lecer da Infancia**”, celebrado o 16 de novembro na FFP. A iniciativa parte do grupo de investigación SEPA-interrea (Pedagogía Social e Educación Ambiental) da USC, e nela tratáronse as necesidades e expectativas das familias en relación aos tempos de lecer das súas fillas e fillos, así como as iniciativas nas que participa o alumnado de Educación Primaria no seu tempo libre e o impacto que estas teñen no seu desenvolvemento integral. Tamén no mes de novembro anunciouse a organización dunha **charla de concienciación** (“Ponlle fin para ter un principio”) impartida por Mª Arántzazu Domínguez Villanueva, dentro do programa de actividades para conmemorar o 25N, día internacional contra a violencia de xénero. A charla tivo lugar o 24 de novembro no salón de actos na FFP. Informouse asimesmo da iniciativa das Comisións de Xénero do Campus

de Lugo para conmemorar o 25N, consistente na celebración de **actos reivindicativos** simultáneos. No caso da FFP, a concentración tivo lugar o 25 de novembro diante da facultade e o manifesto foi lido por alumnado do Grao en Mestre/a de Educación Primaria, quen asumiu a responsabilidade de redactalo.

No mes de decembro informouse da celebración do **I Concurso Interuniversitario de Integridade Académica**, consistente na realización dun cartel sobre as condutas e prácticas que debe ter en conta e poñer en práctica o alumnado co fin de evitar accións contra a integridade académica. A finalidade céntrase en concienciar e potenciar a cultura ética e responsable na integridade académica na Educación Superior. No mes de xaneiro informouse ao alumnado da organización por parte do Centro de Recursos Educativos da ONCE en Pontevedra dunha nova edición do **Curso online de «Braille en aberto»** de seis horas de duración repartidas en tres días (nivel básico), o 23, 25 e 26 de xaneiro. Neste curso trátanse ademais de xeito puntual algúns contidos transversais como novas sobre a discapacidade visual, curiosidades ou as voces de persoas con discapacidade visual en redes sociais. Tamén no mes de xaneiro remitiuse información sobre a celebración da **Conferencia Mundial de Educación** os días 16, 17 e 18 de febreiro en Santiago de Compostela. Nesa conferencia abordáronse temas directamente relacionados coa educación e os obxectivos de desenvolvemento sostible no horizonte 2030.

No mes de febreiro achegouse información sobre o **proxecto Generacion MIL de ATRESMEDIA**, que ten como obxectivo fomentar o uso racional das redes sociais, e no que participou unha das docentes da Facultade.

No mes de marzo trasladouse información sobre **bolsas do programa “Retorna ao Rural”**, 34 bolsas de prácticas para alumnado do Campus Terra en empresas de Galicia. Tamén no mes de marzo informouse do **concurso de vídeos “Vémolo nós”**, convocado polo Servizo de Normalización Lingüística para elaboración de vídeos en tres categorías (divulgación científica, descubrindo a USC e utilidade do galego). Informouse tamén ao alumnado da presentación que tivo lugar o 9 de marzo na Biblioteca da Facultade do libro **“A Pantasma Colorida”**, ilustrado por unha docente da FFP. Asimesmo, enviouse información sobre un **obradoiro de teatro** como ferramenta educativa que se desenvolveu o luns 27 de marzo na FFP. Comunicouse asemade información sobre os **premios á calidade lingüística** de traballos académicos e TFGs .

No mes de abril publicitouse o **“IX Concurso nacional de ideas creativas por la igualdad y contra la violencia de género”**, así como o **curso de verán “Interpretar os debuxos infantís: descubrindo ao alumnado a través dos seus deseños”**, que contou cunha alta taxa de participación (ao redor de 60 persoas).

No mes de maio comunicouse ao alumnado de cuarto de primaria e infantil e quinto do dobre grao a celebración dunha **Xornada Informativa sobre Bolsas de Colaboración e Doutoramento** o 23 de maio mediante a plataforma Teams. Nesa xornada informouse sobre as posibilidades que ofrece a universidade para iniciar a formación en investigación no grao e no mestrado e como continuala no doutoramento, con especial atención ás fontes de financiamento. Asimesmo, o alumnado foi informado a principios do mes de maio sobre a celebración da **Feira Virtual de Emprego da USC** os días 10 e 11 de maio, evento no que o alumnado pode atopar empresas con ofertas de traballo, charlas de interese para a súa empregabilidade e chats para aclarar dúbidas.

No mes de xuño informouse ao alumnado de Graos e Mestrados da posta en marcha do **[Programa de Formación Campus Terra 2023](#)** con cursos de formación, conferencias e obradoiros de interese para alumnado e profesorado, entre os que destacan o curso de 12h previsto para ser impartido na FFP-Lugo entre os días 27 e 29 de xuño ‘Orientación académica

e profesional: xestión do tempo, inserción laboral e autoemprego', e o curso de 10h "eTwinning: fomentando a colaboración escolar a través das TIC", previsto asimesmo para ser impartido na FFP-Lugo o 4 e 5 de xullo, ademáis de obradoiros sobre hábitos e técnicas de estudo e sobre como afrontar o estrés dos exames. Porén, os cursos previstos para impartirse na FFP non se puideron celebrar por cuestións organizativas, e foron pospostos para o mes de outubro, xa no curso seguinte.

Por outra banda, os servizos que ofrece Área de Orientación Laboral publicítanse tamén a todos os cursos da titulación mediante o foro de novas do Campus Virtual: nese sentido, o BIP (Boletín de Información Profesional) elaborado periódicamente desde esta área publicítase a todo o alumnado, xa que contén información sobre axudas, prácticas, voluntariado, cursos, etc. que pode resultar de interese.

2.2. XORNADAS DE FORMACIÓN E ORIENTACIÓN LABORAL (CUARTO CURSO)

O día 19 de maio dirixíuse un escrito á Área de Orientación Laboral do Campus de Lugo para solicitar a realización dalgunha actividade con relación á formación e orientación laboral do alumnado, en liña co que se viña facendo en curso anteriores. Recibíuse resposta na que se informaba da celebración dunha xornada formativa presencial o 31 de maio, na que se proporcionaba orientación sobre a elaboración do Curriculum Vitae e información sobre oportunidades de prácticas a nivel autonómico, nacional e internacional. Dita actividade foi publicitada mediante a aula virtual de coordinación dos títulos ao alumnado de todos os cursos, e non soamente ao alumnado que remata estudos, co fin de fomentar a súa participación, tendo en conta que a xornada ten lugar nun momento do curso no que o alumnado adoita estar preparando exames e defensas de TFG, polo que a participación neste tipo de actividades adoita ser baixa. De acordo cos datos facilitados pola Área de Orientación Laboral, asistiron á sesión un total de 9 persoas.

Con relación á formación e orientación laboral, o alumnado que remata estudos foi asimesmo informado o 18 de outubro de 2022, mediante a aula de coordinación dos cursos, da apertura da **VIII Edición do Proxecto Mentoring, Desenvolvemento profesional da USC**, organizado pola Área de Orientación Laboral e Emprego a iniciativa da Vicerreitoría de Estudantes e Cultura. O Proxecto Mentoring da USC é un programa que ten como obxectivo iniciar ao estudantado universitario, e titulados e tituladas recentes, nun programa de apoio individual para a toma de decisións e a planificación do seu futuro profesional. Ao alumnado participante proporcionásele o contacto cun profesional experimentado da mesma área profesional, que lle ofrece asesoramento, información e apoio para identificar mellor as súas fortalezas coa finalidade de mellorar as súas posibilidades de acceso ao mundo laboral.

Considérase que estas iniciativas contribúen á orientación do alumnado polo que respecta a saídas profesionais e á busca de traballo, polo que cómpre fomentar e publicitar este tipo de actividades.

2.3. INFORMACIÓN SOBRE SAÍDAS LABORAIS: SESIÓN INFORMATIVA SOBRE AS OPOSICIÓNS (ÚLTIMOS CURSOS DAS TITULACIÓNS)

Continuando coa actividade realizada no curso 20-21 en resposta a unha solicitude que fixo chegar ao Decanato o alumnado de quinto curso do dobre grao, fixéronse as xestións oportunas a través do Decanato da Facultade para organizar unha sesión informativa sobre as oposicións, destinada especialmente ao alumnado dos últimos cursos de Primaria, Infantil e Dobre Grao.

Dese xeito, o alumnado foi informado por medio do foro de novas das coordinacións de curso e título da celebración, o día 16 xuño ás 17:00h, dunha sesión informativa sobre oposicións para Mestres/as de Infantil y de Primaria, impartida por unha mestra en activo. A sesión celebrouse virtualmente pola plataforma Teams, e participaron ao redor de 23 persoas (cómpre ter en conta que, no momento do curso no se que organizou, o alumnado dos últimos cursos atopábase en proceso de preparación das defensas dos TFGs). Por outra banda, os materiais presentados na sesión e a gravación da propia sesión puxéronse a disposición do alumnado a través das aulas de coordinación dos cursos, co cal se estima que a información chegaría á meirande parte dos destinatarios.

Este tipo de sesións informativas considérase unha iniciativa de interese para o futuro profesional do alumnado, polo que se recomenda a súa continuidade.

LIÑA 3: ACTIVIDADES

3.1. RELATORIOS CON PROFESIONAIS EXTERNOS, PRÁCTICAS DE CAMPO, ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE-SERVIZO, OUTRAS ACTIVIDADES TRANSVERSAIS OU ESPECÍFICAS (TODOS OS CURSOS)

Primeiro de Primaria:

- O 21 de decembro de 2022 desenvolveuse unha **Xornada de Investigación e Divulgación “Didáctica da Filosofía”**, a cargo de Delmiro Rocha Vázquez. Trátase dunha actividade vencellada á materia “Infancia, Familia e Escola”. Esta xornada de investigación e divulgación sobre didáctica da filosofía dirixíase tanto a alumnado como a profesorado, e consistiu en tres ponencias, a presentación dun libro e un debate aberto. A valoración da actividade foi positiva tendo en conta a alta asistencia do alumnado e as achegas para a reflexión contemporánea da didáctica da filosofía.
- Entre o 15 de setembro e o 13 de outubro de 2022, durante 6 horas, desenvolveuse unha actividade transversal vencellada á materia “Teoría e Historia da Educación Escolar”, denominada “Curso de competencias en comunicación oral e escrita para alumnado universitario. Elaboración de documentos escritos con calidade académica”. Os temas tratados foron os seguintes.
 - A corrección de textos e os criterios de calidade na comunicación escrita.
 - Recursos e materiais dixitais de apoio para a elaboración de documentos escritos e de presentacións dixitais de calidade.
 - Resolución de dúbidas gramaticais frecuentes e problemas lingüísticos nos documentos escritos. Exemplos para practicar.
 - Bibliografía, citación e referenciación de fontes bibliográficas.
 - Os traballos académicos: apartados constituíntes e condicións formais de presentación en formato físico ou dixital.
 - Pautas para o aforro e a eficiencia dos recursos empregados na elaboración de traballos escritos.
 - Criterios de calidade na comunicación oral diante dun público. Preparación de intervencións orais.

Trátase dunha iniciativa moi necesaria para o desenvolvemento de competencias transversais do alumnado. As actividades realizadas valóranse nas diferentes materias a través das producións escritas presentadas polo alumnado e das súas intervencións/exposicións orais nas clases

- Entre o 16 de novembro de 2022 e o 1 de febreiro de 2023 desenvóléronse asimesmo outras **actividades organizadas co alumnado da materia “Teoría e Historia da Educación Escolar” co fin de conmemorar o 25N**, día Internacional da eliminación da violencia contra as mulleres. Co impulso e coordinación do profesor da materia, o alumnado de THEE ideou, preparou e desenvolveu unha serie de actividades co gallo do 25N. As actividades lístanse a continuación:
 1. Charla sobre a violencia de xénero desde dentro, a cargo dunha vítima (“Ponlle fin para ter un principio”). Salón de actos da Facultade, 24/11/2022.
 2. Gran mural sobre violencia de xénero (con nomes de vítimas, frases certas, pegadas de mans, reflexións etc.) elaborado colectivamente durante as dúas últimas semanas de novembro a través da participación de calquera persoa da Facultade, e colocado no vestíbulo principal de entrada da Facultade ata 01/02/2023.
 3. Elaboración durante as dúas últimas semanas de novembro de 20 carteis diferentes, con citas sobre violencia de xénero, frases con micromachismos, referencias a mulleres vítimas de violencia de xénero etc. Foron colocados nos corredores da Facultade ata 01/02/2023.
 4. Preparación dun espazo con lazos violeta no vestíbulo principal da Facultade durante as dúas últimas semanas de novembro, para que os poidan coller (e colocar nas lapelas) persoas que pasen por diante.
 5. Redacción dun manifesto para lectura durante o acto que, en representación da Facultade e coa colaboración da súa Comisión de Xénero, realizamos ás 12:00 horas (como os restantes centros da USC) nas escaleiras do centro o 25N, para honrar as vítimas do machismo, conmemorar o sentido deste día e renovar o compromiso da comunidade universitaria da Facultade de Formación do Profesorado pola igualdade e contra a violencia, con minuto de silencio e fotografía posterior.
 6. Creación de lemas para lanzar a viva voz no acto de homenaxe polo 25N, tras a lectura do manifesto.
 7. Animación a todo o alumnado e profesorado da Facultade a vir vestid@s de negro (ou escuro, de non poder ser negro) o 25N.

O valor de que a idea, a preparación e o desenvolvemento de todas e cada unha das actividades que se puxeron en marcha tivera como protagonista principal o alumnado (o profesor procurou simplemente mobilizar, impulsar, coordinar), ofrece un valor pedagóxico relevantísimo, e posibilita que alumnas e alumnos vivencien en primeira persoa e con pegada experiencial, unha serie de valores e comportamentos na senda da igualdade real e na da eliminación de estereotipos e discriminacións por xénero que (é o que desexamos) haberán de ter impacto no seu futuro vital e no seu desempeño profesional como mestras e mestres dentro duns anos.

A actividade, realizada por segundo ano consecutivo, goza do aprecio do alumnado, sobre todo do feminino. Alumnas e alumnos apúntanse voluntariamente á organización das actividades que pretenden chamar a atención de toda a comunidade universitaria da Facultade en referencia á lacra da discriminación que perpetra o machismo na sociedade de diferentes maneiras, desde leves insinuacións ata o asasinato de mulleres e outras vítimas vicarias.

Considerando a formación pedagóxica que recibe, pero sobre todo o eido de profesionalización futura do noso estudantado (cando exerzan como mestras e mestres das futuras xeracións), o feito de ir construíndo xa agora unha conciencia cívica crítica respecto da violencia machista é un compromiso que a Facultade non pode obviar. Precisamente como se trata dun asunto con resonancias educativas pero tamén persoais, o alumnado adoita implicarse moi activamente, propoñendo ideas e procurando materializalas para que

estean listas para o 25N, pero tamén para transmitir que todas as datas deberían ser días de reivindicación 25N.

A valoración das actividades é moi positiva porque todas elas foron iniciativa do estudantado, e co-organizadas con el. Desde a Comisión do Título apóiase a iniciativa e recoméndase a súa continuidade.

- Do 6 de febreiro ao 6 de marzo de 2023 tivo lugar unha nova edición de **“Educación en feminino: un paseo pola historia”**, exposición dos pósters sobre educadoras da historia, realizados polo alumnado da materia “Teoría e Historia da Educación Escolar”. A VI colección foi elaborada polo alumnado do curso 2022-23. Esta actividade foi premiada hai tres anos pola USC como iniciativa docente innovadora no eido da igualdade de xénero. Na materia en cuestión o alumnado prepara catro exercicios diferentes sobre diferentes educadoras do pasado ou do presente, traballo que conclúe cunha exposición de paneis sobre esas figuras pedagóxicas, que na presente edición consta de 39 pósters que glosan as excelencias pedagóxicas de máis de medio cento de educadoras de diferentes épocas e xeografías, aínda que a maioría sexan galegas e españolas dos últimos 150 anos. colección de pósters, unha vez remate o período de exposición de un mes na nosa Facultade, viaxará a outras entidades que se interesan por ela (bibliotecas, centros socioculturais, facultades, institutos etc.) ás que llela cedemos gratuitamente coa intención de favorecer desde a universidade un servizo desinteresado do que se poida beneficiar a poboación (perspectiva de aprendizaxe-servizo). Para o alumnado implicado, é unha actividade moi importante para a materia en cuestión. Para a sociedade tamén, pois pon en valor o labor, moitas veces minorizado ou directamente ocultado, das mulleres educadoras ao longo da historia, e en calquera contexto xeográfico ou cultural. O éxito da iniciativa, que celebrou este curso a súa sexta edición, e o interese que desperta fóra da Facultade, apuntan á conveniencia de continuar promovendo o seu desenvolvemento.

Segundo de Primaria

- **“Camiñando xuntxs” (18 abril 2023).** Actividade de campo interdisciplinar, vencellada ás materias Ensinanza e Aprendizaxe da Aritmética, Ensino e Aprendizaxe das Ciencias Experimentais I, e Ensino e Aprendizaxe das Ciencias Sociais I. Realizouse un tramo do Camiño de Santiago (Camiño Francés, Barbadelo-Portomarín). O interese da actividade radica na súa intención de amosar a potencialidade da contorna próxima para desenvolver aprendizaxes en contexto de maneira interdisciplinaria. Abordouse o percorrido dende unha óptica matemática facendo paradas en lugares distinguidos para interpretalos en clave socio-científica. Na actividade participou practicamente todo o alumnado de 2º curso. Considérase de interese formativo como modelo para promover a importancia de integrar este tipo de actividades, que destacan como motivadoras polo seu carácter lúdico e recreativo, e permiten pór en marcha tanto a actividade física como a actividade mental, xa que as tarefas que se poidan propoñer requiren movemento e traballo fóra da aula, ademais de coñecementos das áreas específicas que se queiran integrar. Os obxectivos que se perseguen son:
 - Observar e valorar a contorna como un medio
 - xeográfico e histórico
 - social, cultural e artístico
 - natural, físico e matemático.

- Recoñecer como estratexia didáctica para desenvolver aspectos cognitivos a que ilustra coa propia práctica, que require percibir, sentir, facer e reflexionar.
- Utilizar esta actividade como recurso para a aprendizaxe de distintas materias.
- Promover o respecto e coidado cara as contornas naturais, en definitiva, cara o medio.
- Desenvolver hábitos de traballo colaborativo.

O alumnado manifesta interese nesta actividade, aínda que nalgún caso só sexa polo seu carácter diferencial e lúdico. Non se realizaron enquisas de satisfacción, pero si se ten constatado, nas conclusións de traballos académicos de materias de didácticas aplicadas relacionados coa análise e deseño de propostas docentes, a demanda deste tipo de actividades interdisciplinarias en contexto. A valoración xeral da actividade é positiva.

Terceiro de Primaria

- **“Saída ao parque Rosalía de Castro (Lugo)” (19-20 setembro 2021).** Actividade de campo vencellada á materia “Ensino e aprendizaxe das Ciencias Experimentais II”. Saída para observación de especies vexetais, recollida de mostras e determinación das mesmas, que serán procesadas posteriormente para elaborar material didáctico para a aula. Tamén se solicita ao alumnado que faga unha reflexión sobre as saídas de campo como recurso didáctico para realizar a conexión entre o coñecemento da aula e o da realidade, para deseñar tarefas contextualizadas, para desenvolver o traballo cooperativo e o papel activo do alumnado na aprendizaxe.

Esta saída serve para observar a contorna inmediata, recoller mostras e determinalas e elaborar material didáctico para a aula. O alumnado tamén fai unha reflexión sobre as saídas de campo como recurso didáctico para realizar a conexión entre o coñecemento da aula e o da realidade, para deseñar tarefas contextualizadas, para desenvolver o traballo cooperativo e o papel activo do alumnado na aprendizaxe.

A actividade ten vinculación con outras tarefas da materia polo que a participación foi moi elevada: aproximadamente 92 alumnos e alumnas dun total de 98 estudantes matriculados. Non se realizaron enquisas de satisfacción, pero tanto na valoración oral da materia, na derradeira sesión de clase, como nas reflexións do portafolio da materia, o alumnado fai fincapé da necesidade deste tipo de actividades prácticas para repensar a súa actividade como futuros docentes. Ademais, as actividades ao aire libre sempre favorecen o interese e a motivación do alumnado por participar nelas.

Cuarto de Primaria

- **Saída de campo** vencellada á materia “Educación en Contextos Rurais”, realizada o 9 de setembro de 2022. O obxectivo desta saída de campo foi observar e reflexionar directamente sobre o terreo a propósito de como se materializan algúns dos contidos máis relevantes relacionados coa materia “Educación en Contextos Rurais”. Fíxose polos arredores da cidade de Lugo no mes de setembro, aproveitando que o tempo aínda é bo, xa que toda a xornada foi ao aire libre e o alumnado precisaba ir apuntando sobre o que íamos observando no medio rural e natural, con especial atención a aspectos paisaxísticos, ecolóxicos, botánicos, fenolóxicos, zoolóxicos, históricos e antropolóxicos que poden potencialmente configurar contidos a traballar na Educación Infantil e na Educación Primaria

na liña da cultura da sustentabilidade. Polo que concirne á valoración, e unha das actividades máis valoradas polo alumnado, e cumpre obxectivos previstos polo profesor para a materia.

- Actividade con profesionais externos vencellada á materia “Educación Vocal para Docentes”, realizada o 17 de outubro de 2022. Desenvolveuse **unha charla titulada “O coidado da voz en docentes”**. Invitouse un profesional do ámbito de Logopedia, David Posada Fernández, que impartiu un seminario sobre o coidado da voz en docentes abordando cuestións teóricas da materia, así como propoñendo exercicios prácticos para traballar as habilidades vocais. O alumnado valorou positivamente o seminario, destacando a súa utilidade para futura labor docente. Como punto a mellorar, nas próximas edicións, é recomendable realizar este seminario de modo presencial que este curso non foi posible.
- Saída de campo vencellada á materia “Educación en Contextos Rurais” realizada o 24 de xaneiro de 2023. **Visita ao Museo Pedagóxico de Galicia e ao Museo do Pobo Galego**. Como actividade final de semestre visitouse o Museo Pedagóxico de Galicia, instalación cultural que (en parte) pretende homenaxear as mestras e mestres rurais e a escola rural. Tamén se visitou pola tarde o Museo do Pobo Galego, o gran centro etnográfico do país, onde se recollen as mellores esencias culturais físicas de Galiza. O coñecemento de ambas entidades é fundamental para calquera docente que pretenda exercer maxisterio no medio rural galego. Aproveitouse o resto da xornada para realizar un percorrido guiado polos elementos patrimoniais e académicos máis relevantes da zona vella compostelá e dos edificios históricos da USC, respectivamente. En canto á valoración, O alumnado quedou moi satisfeito con esta saída, na que, en palabras propias, "aprenderon moitísimo e gozaron aínda máis".
- Actividade transversal celebrada o 23 de maio de 2023 a cargo da docente Anastasiia Ogneva. Tivo lugar unha **xornada denominada “Iniciando a miña carreira investigadora”**, que ten por obxectivo proporcionar ao alumnado información sobre as distintas bolsas de investigación na etapa de grao, máster ou doutoramento, así como comentar outras saídas profesionais. A xornada consta de dúas partes: 1) Os primeiros pasos na investigación universitaria: as bolsas de colaboración e 2) O doutoramento: que é e por que facelo?

Primeiro de Infantil

- Do 5 de setembro ao 22 de decembro de 2022 levouse a cabo **un proxecto interdisciplinar transversal** vencellado ás materias Didáctica e Profesión Docente e Socioloxía da Educación. Grazas á **colaboración co Servizo de Participación e Integración Universitaria (SEPIU)** da USC o alumnado das dúas materias implicadas participa en diversas entidades e institucións da cidade de Lugo. Esta actividade contribúe a que o alumnado desenvolva unha serie de competencias útiles a nivel persoal e profesional. A continuación, destácanse algunhas delas: análise e resolución de problemas, asertividade, autonomía e iniciativa, compromiso ético e responsabilidade, empatía, traballo en equipo, etc.. Os estudantes valoraron a actividade de maneira moi positiva.
- Do 23 ao 25 de novembro de 2022 desenvolveuse unha **actividade con profesionais externos** vencellada á materia “Socioloxía da Educación”. Algúns dos obxectivos da actividade foron os seguintes:
 - Que lo alumnado de infantil, futuros mestres/as, coñezan outros modelos educativos e outras formas de entender a educación e a relación educativa.

- Que o alumnado sexa consciente das posibilidades educativas que ofrece o entorno e a estreita relación mutua que existe entre a escola e o entorno próximo.

Valoración da actividade: No Informe de curso que o alumnado elaborou para a materia reflectiuse o alto nivel de interese que suscitou esta charla cunha antiga alumna que fixo as prácticas na asociación educativa Nenea Medrar Creando.

- 19 de decembro de 2022 desenvolveuse unha actividade con profesionais externos vencellada ás materias Didáctica e Profesión Docente e Socioloxía da Educación. David Pernas acudiu á Facultade para impartir **a charla "Os contos que contamos e como os contamos"**. Algúns dos obxectivos desta actividade eran os seguintes:
Achegar ao alumnado de EI a importancia, como futuras mestras e mestres, de crear ou consolidar hábitos de lectura nos nenos/as de E.I.
- Coñecer contos para contar na etapa de infantil e ser conscientes da importancia de saber contar un conto a través do exemplo dun profesional que se dedica a esta tarefa na rede de bibliotecas da Coruña dende hai máis de 30 anos.
- Que o alumnado de maxisterio coñeza a importancia de determinados espazos escolares (como as bibliotecas de centro e/ou de aula) como espazos educativos e tamén dende unha perspectiva sociolóxica, como lugares de compensación das desigualdades sociais; dito de outra maneira, como espazos de compensación das desigualdades que veñen da súa contorna máis próxima, fundamentalmente no caso das familias máis vulnerables.
Valoración da actividade: A atención e participación activa do alumnado na sesión foi extraordinariamente positiva, polo que sería de interese volver a repetila o próximo curso.
- Entre o 16 de novembro de 2022 e o 1 de febreiro de 2023 desenvóléronse asimesmo outras **actividades organizadas co alumnado da materia "Teoría e Historia da Educación Escolar" co fin de conmemorar o 25N**, día Internacional da eliminación da violencia contra as mulleres. Co impulso e coordinación do profesor da materia, o alumnado de THEE ideou, preparou e desenvolveu unha serie de actividades co gallo do 25N, xa rexistradas no apartado correspondente ao primeiro curso de primaria.
- Do 15 de febreiro ao 30 de abril de 2023 desenvolveuse un **proxecto de Aprendizaxe-Servizo** vencellado á materia Psicoloxía do Desenvolvemento (3-6 anos) denominado **"Acompañando ás emocións nun mundo de cambio"**. Nos últimos anos, os modelos familiares na sociedade están cambiando. Cada vez atopámonos entornos máis interculturais, con situacións familiares onde, en ocasións, os menores son os principais afectados, repercutindo en problemas escolares. Finalidade: Dentro do desenvolvemento na idade infantil de 3 a 6 anos prodúcese unha serie de cambios cognitivos, físicos e afectivos. A posibilidade de coñecer en primeira persoa situacións de risco que poidan estar afectando ao desenvolvemento afectivo e emocional do neno/a, permitirá ao alumnado profundizar, asentar coñecementos e empatizar, permitíndolle ter un enfoque que será positivo para o seu futuro docente. Os nenos/as na asociación Alar Galicia, sentiranse acompañados durante o tempo que dure o proxecto e terán un apoio para favorecer a súa integración sempre baixo a supervisión de profesionais.
Obxectivos:
 - Contextualizar a importancia da educación emocional na educación infantil, en particular naqueles nenos que se atopan en familias desestructuradas e de risco de exclusión social.
 - Adquirir un mellor coñecemento e aplicación da educación emocional na aula de nenos de idades comprendidas entre 3-6 anos.
 - Desenvolver a intelixencia emocional de forma global.

- Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico.
- Fomentar a convivencia na aula e fora dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.

Coa execución deste ApS, o alumnado vai a traballar dunha forma práctica unha serie de contidos relacionados co desenvolvemento evolutivo, en particular cos aspectos afectivos e emocionais, que lle van a permitir adquirir unha serie de competencias moi valiosas para o seu futuro profesional como docentes de educación infantil, á marxe de realizar unha labor moi importante cos nenos/as da asociación Alar Galicia cos que van a traballar.

- Entre o 30 de xaneiro e o 15 de maio de 2023 levouse a cabo un **proxecto de Aprendizaxe-Servizo** denominado **“Recreos Inclusivos”** vencellado á materia “Psicoloxía da Educación”. Recreos Inclusivos é un proxecto de ApS realizado en colaboración coa ONCE, na súa delegación de Lugo. As dúas mestras itinerantes da provincia de Lugo, especialistas en discapacidade sensorial e especialmente en cegueira, acoden ao aula universitaria para formar ao alumnado da materia en inclusión, utilizando para iso o tempo de lecer que supoñen os recreos. Realízanse dúas sesións formativas ao iniciar o proxecto, nas que sentan as bases de que é a inclusión e fórmase ao alumnado na creación de materiais inclusivos para os tempos de lecer, aprendendo a transcribir en código braille mediante as máquinas Perkins. Préstase especial atención á creación de materiais realmente inclusivos, para todo o alumnado sen excepcións, traballando texturas, formas, cores... No caso de que o material precise texto, escríbese ben en lingua galega ou castelá e, ademais, en código Braille, prestando atención a requisitos de inclusión como o tipo de letra ou o tamaño da mesma.
Á metade do proxecto, as mestras revisan os materiais en proceso de elaboración e, ao final do proxecto, son entregados á Once para a súa distribución nos centros escolares da provincia. Algúns exemplos destes materiais elaborados polo alumnado son contos, xogos de tres en raia, parchís, a oca, parellas de cartas, bingos...
Valoración da actividade: Este proxecto de ApS tivo os seus inicios no curso 12-13, e desde entón mantense cada curso académico (fóra dos cursos 2019-2020 e 2020-2021 que houbo de interromperse debido ás restricións xeradas pola pandemia do covid-19). O proxecto segue realizándose grazas a dous grandes motivos: por unha banda, o interese que esperta no alumnado (destacan a utilidade dos materiais elaborados, o grao de xenerosidade que implica, a toma de conciencia de que é a verdadeira inclusión e as aprendizaxes realizadas que lles permitirán "perder o medo" ao alumnado con discapacidade visual en concreto e ao alumnado con discapacidade en xeral); e, doutra banda, o seu carácter formativo, ao achegar ao alumnado ao concepto de inclusión educativa no seu sentido amplo e afastarlle do tan estendido concepto restritivo da inclusión, ao fomentar o desenvolvemento e fortalecemento de valores como a colaboración, a empatía, o voluntariado...
- Do 30 de xaneiro ao 15 de maio participouse no proxecto **+HU-MANOS** relacionado coa materia “Procesos de mellora e usos das TIC”. Algunhas alumnas voluntarias participaron nese proxecto, levado a cabo polo alumnado do CEIP Isidro Parga Pondal (Oleiros, A Coruña). Concretamente, as alumnas voluntarias deseñaron a páxina web do proxecto. Valoración da actividade: A valoración das alumnas foi positiva, polo que amosamos o noso interese en seguir colaborando co centro educativo en futuros proxectos.
- Entre o 15 de setembro e o 13 de outubro desenvolveuse a actividade transversal **“Curso de competencias en comunicación oral e escrita para alumnado universitario. Elaboración de documentos escritos con calidade académica”**, xa rexistrada na sección

de actividades de primeiro curso de educación primaria. De igual xeito, entre o 6 de febreiro e o 6 de marzo consta a realización da actividade de Aprendizaxe Servizo **“Educación en Feminino: un paseo pola historia”**, tamén rexistrada en primeiro de primaria.

Segundo de Infantil

- En segundo curso tivo lugar unha actividade no mes de abril, nomeadamente unha charla-coloquio ODS, co título “Presentación campaña mundial pola educación e os ODS”, vencellada á materia “Organización e Xestión do Centro Escolar”. Desenvolveuse unha sesión sobre o dereito á educación impartida por EDUCO e realizouse un póster para expor na facultade a semana da educación

Terceiro de Infantil

No terceiro curso de Infantil desenvolvéronse as seguintes actividades:

- Do 21 de marzo ao 19 de maio de 2023 púxose en marcha o **Proxecto de Aprendizaxe-Servizo “Que non morra o conto”**, vencellado á materia “Educación e Linguas en Galicia”. Este proxecto consiste en recuperar contos, historias e lendas que forman parte do patrimonio da literatura popular galega e transmitirlos ás crianzas para, por un lado, evitar que estes se perdan e, por outro, espertar nas crianzas o interese pola lectura e polos contos tradicionais galegos. Para iso, o alumnado debe (en grupos de traballo) falar con persoas maiores do seu entorno e conseguir que unha lle conte un conto, o cal terán que gravar e transcribir. Con eses datos, o alumnado debe adaptar ese conto ao alumnado de Educación Infantil. Unha vez lista a adaptación, deberán ir a centros educativos da súa elección a contarlles os contos.
- Do 7 de febreiro ao 25 de abril de 2023 desenvolveuse o proxecto de innovación **Club de lectura + blog “Petiscando Libros” (2ª edición)** vencellado á materia “Literatura e Arte”. O obxectivo principal foi ofrecer un espazo de lectura dialóxica, mediante a estratexia do club de lectura, cuxos resultados foron postos a disposición da sociedade mediante o desenvolvemento dun blog de recomendacións literarias e propostas didácticas, realizado por e para docentes, titulado Petiscando libros. Ademais, o proxecto continúa unha primeira edición da proposta realizada durante o ano 2021/2022, que obtivo uns resultados moi positivos e que confirmaron a viabilidade do recurso creado (<https://petiscandolibros.wordpress.com/>).
- Do 7 de febreiro ao 23 de xuño de 2023 desenvolveuse o proxecto de innovación **“Petíscame” Temporada 1: creadoras galegas. Un videopodcast sobre libros e ilustración**, vencellado asimesmo á materia “Literatura e Arte”. Petíscame” é unha experiencia de videopodcast con perspectiva de xénero no eido da formación literaria e artística de docentes en formación. A primeira temporada á que fai referencia esta memoria compúxose de oito capítulos que acolleron diversas entrevistas a creadoras e ilustradoras galegas vinculadas co mundo do álbum ilustrado, cómic e obras literarias dirixidas á infancia e xuventude. Contou co apoio económico do Servizo de Normalización Lingüística da USC (a través da convocatoria de axudas para actividades de normalización lingüística) e do decanato da Facultade de Formación do Profesorado para o pagamento ás invitadas e formadores. Por

outra parte, a biblioteca da mesma facultade fíxose cargo da compra dos exemplares das obras das autoras que non estaban xa dispoñibles no catálogo. Finalmente, tamén colaboraron mediante o préstamo de material técnico os grupos de investigación LITER21 —ao que pertence a docente responsable da materia— e o Grupo de Investigación en Comunicación Audiovisual.

Cuarto de Infantil

Na táboa de actividades habilitada a tal efecto na aula de coordinación do curso para o profesorado, e sobre a que se informou ao mesmo por mensaxería do campus virtual a principios e finais de curso, non hai rexistros para o curso 2022/23. Porén, neste curso constarían as actividades vencelladas ás materias “Educación en contextos rurais” e “Educación vocal para docentes”, en tanto que se trata de materias optativas xerais, e por tanto comúns aos Graos de Primaria e Infantil.

Todos os cursos das titulacións

Na Facultade desenvolvéronse durante o curso 2022-2023 outros eventos transversais de interese para a formación do alumnado. Cómpre destacar os seguintes:

- O 27 de outubro de 2023 desenvolveuse na FFP unha actividade de 10 horas de tipo transversal pero especialmente vencellada con materias da área de Didáctica e Organización Escolar, nomeadamente o **I Simposio Internacional de Formación e Innovación Educativa (FORINNOVA)** (<https://forinnova.net/>). A actividade orientouse particularmente ao alumnado dos primeiros cursos, pero abriuse a todo o alumnado.

Tipo de actividade: trátase dun ciclo de conferencias e mesas redondas que versaron sobre a temática da formación e innovación educativa. Contou con ponencias de ata 12 profesionais e expertos/as de relevancia. O Simposio tivo como eixo vertebrador as diferentes etapas educativas; especialmente de infantil e primaria, así como ensino superior. **Organizadores:** Facultade de Formación do Profesorado da USC, Grupos de Investigación MESTURA e GEFIL da USC. Universidad Federico Hernández y Carvajal (República Dominicana), Universidad de Playa Ancha (Chile).

Colaboracións: este I Simposio de Formación e Innovación educativa contou coa colaboración de importantes entidades radicadas en Lugo e outras a nivel nacional e internacional. Entre as mesmas, destacamos o Centro Asociado da UNED de Lugo, a Asociación educativa lucense Nenea, Centro de Formación e Recursos de Lugo, o Fórum Europeo de Administradores da Educación (FEAE - <http://feae.eu>) as empresas Maxina e Anthology, a Deputación e o Concello de Lugo, entre outras. Cómpre destacar tamén o amplo número de investigadores e expertos/as que forman parte do Comité Científico, cuxa labor resultou moi importante a nivel de asesoramento académico e científico. En concreto, formaron parte destes comités académicos de Universidades de España, Costa Rica, Países Baixos, Reino Unido, Portugal, República Dominicana, Ecuador, Colombia e República Checa.

Asistentes: O número de **inscritos PRESENCIAIS** ao *I Simposio de Formación e Innovación Educativa* foi dun total de **197 persoas**. Asemade, asistiron virtualmente ao evento, a través de Microsoft TEAMS, un total de **107 persoas**.

O perfil dos asistentes inscritos foi o esperado, a saber:

- Alumnado do Grao de Mestre/a en Educación Infantil

- Alumnado de Grao de Mestre/a en Educación Primaria
- Alumnado de Dobre Grao de Mestre/a en Educación Infantil e Primaria
- Alumnado de programas de Doutoramento en Educación
- Profesorado universitario da USC
- Profesorado universitario doutras Universidades
- Profesorado de etapas educativas non universitarias
- Outros profesionais do eido educativo

Co fin de coñecer a percepción dos asistentes presenciais ao Simposio, creouse un formulario para coñecer a súa opinión e que valorasen de xeito voluntario o evento. Os resultados obtidos foron moi positivos, polo que se está a pensar nunha posible segunda edición do Simposio que se divida en varios días, xa que a maior parte dos asistentes consideran que foi unha xornada moi intensiva.

- O 22 de xuño celebrouse tamén na FFP unha nova edición do curso de verán “Interpretar os debuxos infantís: Descubrindo ao alumnado a través dos seus deseños”.
- Por outra banda, cómpre mencionar que entre os días 4 e 6 de maio se desenvolveu no Laboratorio de Educación Infantil da FFP o curso “Pensar os espazos e os materiais na Escola Infantil 0-3”, un curso de Formación Continua da USC ao que asistiron 30 mestras de escolas infantís municipais de Lugo, e que da conta do compromiso da Facultade coa formación continuada dos profesionais da educación.

A valoración xeral das actividades desenvolvidas dentro da liña 3 é positiva. Trátase de actividades útiles, que contan no seu conxunto cun alto grao de implicación do alumnado e que complementan a formación recibida na aula. Por outra banda, o propio alumnado manifesta a necesidade deste tipo de actividades, que despertan o seu interese, os motivan e promoven a reflexión sobre a práctica docente. Resulta, polo tanto, moi aconsellable continuar fomentando iniciativas nesta liña, mantendo e, de ser posible, ampliando as actividades que se realizan.

LIÑA 4: ACTIVIDADES

4.1. CURSO DE COMPETENCIAS INFORMACIONAIS (NIVEL BÁSICO: PRIMEIRO CURSO; NIVEL AVANZADO: CUARTO CURSO)

A Biblioteca da Facultade organiza e imparte dous cursos de competencias en información, un de nivel básico para o alumnado de primeiro de primaria, infantil e dobre grao, e outro de nivel avanzado para o alumnado de cuarto de primaria, infantil e dobre grao. Estes cursos contribúen ao desenvolvemento de competencias transversais do alumnado polo que respecta á busca e citación de información e á realización de traballos académicos, e son especialmente útiles para a realización do TFG. Entre os seus obxectivos destacan:

- o Recoñecer a importancia das competencias dixitais e xestionar o tempo de estudo.
- o Coñecer os recursos de información e servizos da BUSC e recursos TIC da USC.
- o Coñecer, buscar e avaliar fontes de información e recursos.
- o Axudar na realización dun TFG mediante o uso de metodoloxía científica e o uso ético da información.
- o Comprender a propiedade intelectual.

A información sobre a posta en marcha dos cursos publicitouse por medio do Campus Virtual, e docentes de primeiro curso cederon uns minutos das súas sesións para que o Director da Biblioteca fixese unha presentación dos mesmos nas aulas. O curso básico de primeiro desenvolveuse no primeiro semestre (outubro 2022) e contou con datos de matrícula similares aos do curso anterior: 148 matriculados e 107 aptos entre primaria, infantil e dobre grao, desglosados do seguinte xeito:

Infantil: Matriculados 53, Aptos 41

Primaria: Matriculados 76, Aptos 51

Dobre Grao: Matriculados 19, Aptos 15

O curso avanzado desenvolveuse tamén no primeiro semestre (novembro 2022) pero, do mesmo xeito que no curso anterior, cunha cifra máis baixa de matriculados e aptos (51 matriculados e 22 aptos entre primaria, infantil e dobre grao, desglosados como segue:

Infantil: Matriculados 29, Aptos 9

Primaria: Matriculados 16, Aptos 9

Dobre Grao: Matriculados 6, Aptos 4

Con respecto á diferenza nos datos de matrícula entre os cursos, cómpre ter en conta que o alumnado xa recibe unha formación básica importante no curso que ten lugar en primeiro, e ademais conta co asesoramento do profesorado titor do TFG e tamén coa información e recursos complementarios que proporcionan outros servizos da universidade, tales como a Biblioteca Universitaria ou o Servizo de Normalización Lingüística.

Tendo en conta a súa importancia para orientar e formar ao alumnado na realización de traballos académicos, e polo tanto para a súa formación en competencias transversais, propónse manter estas accións formativas.

4.2 PROXECTO COMPETENTES (TODOS OS CURSOS)

No curso 2019-20 púxose en marcha este proxecto trala súa pilotaxe no curso 2016-17. O Proxecto Competentes persegue promover o bilingüismo nos Graos e Mestre/a de Educación Infantil e Primaria, desenvolvendo e avaliando as competencias lingüísticas do alumnado en lingua galega e castelá nas diferentes materias adscritas ao programa. Trátase polo tanto dunha iniciativa interdisciplinar que contribúe á formación do alumnado en canto a competencias transversais. O proxecto continúa a ter unha boa acollida e implicación por parte do profesorado, mellorando as cifras do curso anterior e contando no curso 22-23 con 84 materias vinculadas (sumando as 23 de Infantil, as 23 de Primaria e as 38 de Dobre Grao). A distribución de materias en función do perfil lingüístico é a seguinte: 68 en galego, 13 en castelán e 3 en ambas linguas.

Co fin de obter datos concretos sobre o desenvolvemento das competencias lingüísticas en galego e en castelán por parte do alumnado ao longo dos catro anos da súa formación na Facultade, durante os días 15 e 16 de maio puxéronse en marcha unha batería de probas en galego e castelán dirixidas ao alumnado dos últimos cursos dos graos, que foron publicitadas mediante o foro de novas do campus virtual e para as cales se solicitou a colaboración do

alumnado. Participou aproximadamente a metade do alumnado convocado, e os resultados das probas estanse a analizar.

A iniciativa e a súa continuidade están plenamente xustificadas tendo en conta as actuais competencias lingüísticas do noso alumnado cando ingresa na Facultade (escoita comprensiva, lectura comprensiva, escrita e oralidade): en xeral, tanto a nivel oral e escrito, pode considerarse moi mellorable a expresión tanto en galego como en castelán, pero nos últimos cursos vense detectando por parte do profesorado unha merma moi significativa da competencia de expresión oral en galego, que se pon de manifesto cunha porcentaxe cada ano máis alta de alumnado que non é capaz verdadeiramente de comunicarse oralmente en galego con fluidez. Na Comisión de Normalización Lingüística abordouse o tema deste descenso na competencia do galego falado, que ademais corroboran os informes, estremadamente preocupantes, que tanto a RAG como o Consello da Cultura Galega publicaron no 2021 sobre a lingua galega e a mocidade galega da actualidade.

4.3. OBRADOIRO DE APODERAMENTO LINGÜÍSTICO (TODOS OS CURSOS)

A Comisión de Normalización Lingüística da facultade, co apoio do Servizo de Normalización Lingüística, organizou no curso 2021-22, o 29 de marzo e o 5 de abril, o "Obradoiro de apoderamento lingüístico" co obxectivo principal de promover a **responsabilidade na normalización social do galego como parte do ámbito competencial dos mestres e mestras**. (<https://www.usc.gal/gl/servizos/snl/dinamizacion/apoderamento.html>).

Malia que a previsión era realizar este obradoiro todos os anos, desde a Comisión de Normalización Lingüística sinalan que neste curso non foi posible levalo a cabo por cuestións económicas. O obradoiro si se puido levar a cabo na Facultade de Ciencias da Educación.

Considérase unha iniciativa de interese, na medida en que fornece competencias centrais e tamén transversais dos títulos, especialmente de carácter lingüístico, polo que se recomenda a súa continuidade se as circunstancias o permiten.

4.4. CURSO DE HABILIDADES COMUNICATIVAS (CUARTO CURSO /TODOS OS CURSOS)

Ao inicio dos dous semestres do curso, o Servizo de Normalización Lingüística abre a convocatoria desta actividade formativa que está estruturada en tres módulos, os cales abordan a redacción científica, falar en público e como desenvolver presentacións dixitais eficientes (a primeira convocatoria desenvólvese no primeiro semestre, nos meses de setembro a novembro, e a segunda entre febreiro e abril).

Os módulos poden cursarse de xeito independente. Cada un deles consta de 25 horas e será recoñecido con 1 ECTS por competencias transversais (lingua) para todas as titulacións. No curso 2022-23 impartíronse por medio de teledocencia na plataforma corporativa Teams. As coordinacións de título informaron ao alumnado de todos os cursos desta iniciativa, dado o interese destes módulos para a formación do alumnado na defensa de traballos académicos, especialmente no seu derradeiro curso.

A publicidade deste tipo de iniciativas desenvolvidas por distintos servizos da USC considérase importante para animar ao alumnado a perfeccionar as súas competencias transversais, polo que se recomenda a súa continuidade.

4.5. CURSOS DE FORMACIÓN EN LINGUAS: CLM E OUTROS

Ao inicio do curso 2022-2023, o alumnado foi informado dende as coordinacións de título a través do foro de novas do Campus Virtual das actividades desenvolvidas polo Centro de Linguas Modernas da USC, que organiza cursos de linguas e exames de certificación de nivel, ambos útiles, entre outras cuestións, para mellorar o perfil profesional do alumnado, desenvolver competencias transversais (coñecemento de linguas estranxeiras) e ter acceso a programas de mobilidade participando en estadias Erasmus en centros que teñen convenios coa Facultade.

No mes de xaneiro informouse tamén ao alumnado da apertura do prazo para inscribirse en dous cursos de lingua galega para non galegofalantes que convoca o Centro de Linguas Modernas para o segundo semestre. En concreto, para o alumnado do Campus de Lugo convocáronse cursos en liña de niveis A1 e A2.

Asimesmo, en febreiro de 2023 o alumnado das titulacións foi informado desde as coordinacións de título pola mesma canle da publicación da resolución do 31 de xaneiro de 2023, da Secretaría Xeral de Política Lingüística, pola que se anuncia, con carácter voluntario e gratuíto, a convocatoria de cursos de lingua galega preparatorios das probas para obter os certificados de lingua galega Celga 1, Celga 2, Celga 3 e Celga 4. Os cursos ofértanse tanto en modalidade presencial como en liña.

O 23 de maio informouse ao alumnado da realización de actividades de verán no CLM, nomeadamente cursos, probas e sesións de conversación.

Tendo en conta a utilidade destas actividades para a formación transversal do alumnado, considérase oportuno continuar proporcionando información e publicitando este tipo de iniciativas.

Finalmente, cómpre salientar que neste curso, 2022-2023, a Facultade de Formación do Profesorado participou na **IV edición da “Convocatoria para o recoñecemento de boas prácticas de calidade nos centros docentes da USC”**, correspondente ao 2022, presentando o Plan FORTE-FFP. A iniciativa resultou seleccionada como exemplo de boas prácticas, o cal evidencia a solvencia do proxecto para satisfacer as necesidades formativas e de orientación laboral e profesional do alumnado.

Por outra banda, dase conta asimesmo neste informe de que a Comisión de Calidade do Centro, na súa xuntanza do día 25 de maio de 2023, analizou a posibilidade de desenvolver a [Fase II do Plan FORTE](#) integrando as actividades de formación e orientación desenvolvidas dos Mestrados da Facultade (MDAEN e MPES), e acordou executala a partir do curso 2023-2024. Dese xeito, no vindeiro curso o informe de execución do Plan comprenderá actividades de Graos e Mestrados. A posta en marcha da Fase II do Plan FORTE foi asimesmo aprobada en Xunta de Facultade o 6 de xuño de 2023.

O presente informe, elaborado polas responsables académicas dos títulos cos datos aportados por membros das súas respectivas Comisións de Título, e coa colaboración da Vicedecana da Facultade, será obxecto de análise por parte da Comisión de Calidade, que revisará e valorará a eficacia do Plan e concretará, de habelas, as accións de mellora pertinentes, as cales figurarán no Plan de Melloras da Memoria de Calidade do curso 2022-2023. Para a proposta de accións deberanse ter en conta as incidencias presentadas polos diferentes grupos de interese a través do proceso *PS-05 Xestión de incidencias (SQR)*, os resultados das enquisas de satisfacción que recollan cuestións relativas a este proceso, e as recomendacións emanadas do ciclo VSMA das titulacións (verificación, seguimento, modificación, acreditación) que teñan que ver con este eido.

Lugo, 7 de xullo de 2023

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'M. Campos', enclosed within a large, loopy oval shape.

María Campos Magdaleno
Coordinadora do Título de Grao en Mestre/a de Ed. Primaria

A handwritten signature in black ink, consisting of a vertical stroke with a horizontal crossbar and a small loop at the top.

Alba María Souto Seijo
Coordinadora do Título de Grao en Mestre/a de Ed. Infantil

A handwritten signature in blue ink, featuring a series of loops and a long, sweeping horizontal stroke at the bottom.

Paula López Rúa
Vicedecana da Facultade de Formación do Profesorado